

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового
розміщення внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Черкаського
вищого професійного училища

14 січня 2026 року

м. Черкаси

Мета моніторингового візиту: моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання в місцях тимчасового проживання (розміщення).

Склад моніторингової групи:

Синявський Вадим Анатолійович - регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Черкаській області;

Шваля Костянтин Вадимович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився за участі завідувача гуртожитку Виноградової Наталії Василівни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

місцем тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб є гуртожиток ДНЗ Черкаське вище професійне училище, знаходиться за адресою: вулиця Нарбутівська, 283, м. Черкаси, перебуває в державній власності та знаходиться на балансі ДНЗ «Черкаське вище професійне училище» (далі по тексту – Гуртожиток).

Керівник вказаного вище державного навчального закладу призначається на посаду відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 831-р "Питання управління державними закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підпорядкованими Міністерству освіти і науки" Департаментом освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради.

Фінансування гуртожитків професійно-технічних училищ органами місцевого самоврядування в Україні регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 925 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти».

Поселення в Гуртожитку учнів та інших осіб, зокрема ВПО, відбувається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 331 «Про затвердження Порядку забезпечення гуртожитками осіб, які здобувають освіту в закладах професійної (професійно-технічної) освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 495, постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2019 №582 «Про затвердження Порядку формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб і Порядку надання в тимчасове користування житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», ЖК України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших нормативно-правових актів та за погодження з органом місцевого самоврядування.

Відповідно до вимог «Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №930 від 01 вересня 2023 року, розпорядженням Черкаської ОВА від 13.11.2023 №681 Гуртожиток не внесено до переліку місць тимчасового проживання ВПО в Черкаській області.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 18 травня 2023 року, 15 квітня 2024 року, 28 жовтня 2024 року, 13 січня 2025 року та 14 травня 2025 року.

За результатами попередніх візитів Черкаській ОВА надано відповідні рекомендації, які на даний час належно опрацьовані.

Розташування.

Орієнтовно за 700 метрів від Гуртожитку знаходиться заклад загальної середньої освіти.

В межах 150 метрів від Гуртожитку знаходиться дошкільний навчальний заклад «Джерельце».

В межах пішої ходи – аптека, автобусна зупинка (по місту), продуктовий магазин. За 50 метрів знаходиться навчальний корпус ДНЗ «Черкаське вище професійне училище».

Біля Гуртожитку розташований сквер для відпочинку, дитячий майданчик та стадіон.

Найближча лікарня знаходиться за 3 км від Гуртожитку, а саме КНП «Третя Черкаська міська лікарня швидкої медичної допомоги».

Наповненість

На час візиту в Гуртожитку проживають 52 ВПО. Серед них 11 осіб пенсійного віку, 9 осіб, які мають інвалідність, 1 дитина дошкільного віку та 7 дітей шкільного віку.

Вартість проживання догівір на проживання та правила

ВПО в даному Гуртожитку проживають згідно попередньо укладених договорів.

За проживання та комунальні послуги на час моніторингу ВПО сплачують на договірних умовах.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентеляція)
опалення Гуртожитку забезпечується централізовано.

Температурний режим в приміщеннях в межах норми.

Водопостачання здійснюється централізовано з міського водозабору.

Підігрів води забезпечується завдяки наявності 11 бойлерів.

Питна вода купується мешканцями самостійно.

Електропостачання централізоване та загалом стабільне.

На час аварійного відключення наявний генератор.

Вентиляція природна.

Харчування

На кожному поверсі, де проживають ВПО, розташовані 2 кухні.

Кожна кухня обладнана сучасною електроплитою на 4 конфорки, 2 мийками для посуду, кухонним столом, сучасним холодильником, мікрохвильовою піччю.

Проживаючі в гуртожитку готують та харчуються на кухні.

Продуктами харчування забезпечують себе самостійно.

Санітарія та гігієна

МТП забезпечено 5 пральними машинами, 15 сушарками для білизни (у вигляді металевих конструкцій) та 11 бойлерами.

Крім того, на 1, 8 та 9 поверхах Гуртожитку, де проживають ВПО, розташовані душові кімнати, 8 санвузлів, 12 умивальників.

Сантехніка перебуває в робочому стані.

Вікна в усіх приміщеннях Гуртожитку сучасні металопластикові.

На кожному поверсі прибирання забезпечує прибиральниця, а проживаючі забезпечують прибирання у своїх кімнатах.

Миючі засоби для проживаючих надаються, як гуманітарна допомога благодійними організаціями, а також купуються ВПО самостійно.

Всі приміщення перебувають в чистому стані.

Пліснява в Гуртожитку відсутня.

Протипожежна безпека

Гуртожиток забезпечений вогнегасниками.

Правила пожежної безпеки дотримуються належним чином.

Гуртожиток має окреме підвальне приміщення, яке використовується, як укриття під час повітряної тривоги чи іншої загрози.

Укриття облаштовано стільцями, місцями для відпочинку, столом, питною водою, аптечкою ПМД.

В укритті наявний санвузол, облаштований 2 унітазами, умивальник, наявне централізоване водопостачання.

Безбар'єрність

Біля східців перед входом споруджено пандус.

Прямо від вхідних дверей в коридорі розташований ліфт, який на час проведення моніторингового візиту перебуває в робочому стані.

Умови в кімнатах

На даний час ВПО в Гуртожитку проживають на 3, 8 та 9 поверхах.

В Гуртожитку запроваджена блочна система розташування житлових кімнат.

В середньому загальна площа житлових кімнат в Гуртожитку, в яких проживають ВПО, становить близько 12 м.кв.

Наповнюваність кімнат становить від 1 до 4 осіб (в залежності від складу сімей та їх власного бажання).

За результатами останнього попереднього моніторингового візиту було встановлено, що на 3- му поверсі в блоці №4 розміщено 4 житлові кімнати за №№313-316, в яких проживають 3 сім'ї та одна особа з інвалідністю по зору.

Згідно укладених Договорів найму між ДНЗ «Черкаське вище професійне училище та проживаючими в кімнатах громадянами (надалі – Договір), вказані громадяни отримали в строкове користування ліжко-місця.

Так, в кімнаті №316 проживають 3 ВПО, одна особа з яких має інвалідність I групи.

В кімнаті №313 – 1 особа (має інвалідність по зору та потребує постійної сторонньої допомоги та догляду), в кімнаті №314 – 2 особи, в кімнаті №315 – 2 особи.

Площа кімнати за №316 становить 11,5 м.кв., що суперечить п.3 «Примірного положення про користування гуртожитками», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2018 р. № 498 (надалі – Примірне положення), яким передбачено, що розмір жилої площі, що надається в гуртожитку, не може бути менше ніж 6 кв. метрів на одну особу.

Крім того, відповідно до п.5 Примірного положення адміністрація підприємства, установи, організації, орган місцевого самоврядування приймає рішення про надання особі жилої площі в гуртожитку.

Разом з тим, всі ВПО в Гуртожитку проживають виключно на договірних умовах, а адміністрацією вказаного вище навчального закладу при поселенні ВПО в Гуртожиток в повній мірі дотримуються вимоги Порядку забезпечення гуртожитками осіб, які здобувають освіту у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою КМУ від 17.04.2019 р. №331, згідно якого першочерговому вселенню до гуртожитку такого навчального закладу підлягають учні закладу.

Плановий обсяг прийому на 2025-2026 н.р. становить таку ж кількість вступників, як і в попередньому – 200 осіб.

Також, у зв'язку з військовим станом, у закладі освіти існує тенденція збільшення контингенту пільгових категорій учнів, що потребують першочергового надання місця проживання в учнівському гуртожитку, а саме: учні - сироти та учні, позбавлені батьківського піклування, внутрішньо-переміщені особи, які є здобувачами освіти, діти учасників бойових дій та ін.

Наразі, у зв'язку із викладеним, та з метою забезпечення житлових прав проживаючих у Гуртожитку громадян, внутрішньо переміщені особи, з якими закінчився (закінчується) термін дії укладених Договорів на проживання, попереджаються про неможливість продовження таких Договорів на новий термін та їм пропонуються місця для тимчасового проживання ВПО за іншими адресами (зокрема по вул. Чорновола, 118/1 в м. Черкаси).

Поточним візитом також, встановлено, що житлові кімнати в Гуртожитку обладнані ліжками, шафою та столом, стільцями.

Крім того, окремі кімнати облаштовані невеликими холодильниками та телевізорами, придбаними громадянами самостійно.

Опалювальні батареї замінені на сучасні.

Сантехніка знаходиться в доброму стані.

Пліснява в приміщеннях даного Гуртожитку (в т.ч. житлових) відсутня.

На час поточного моніторингового візиту скарги на умови проживання від ВПО не надходили.

Дозвілля

Для дітей передбачена дитяча кімната.

Крім того, своє дозвілля проживаючі можуть проводити на поряд розташованих стадіоні, дитячому майданчику та в сквері.

Доступ до інформації та послуги

На час візиту в Гуртожитку наявний інформаційний стенд та інформаційний куточок для розміщення відповідної інформації скринька для звернень.

Реєстрація проживаючих ВПО здійснюється належним чином.

В Гуртожитку наявна аптечка ПМД.

ВПО отримують допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам згідно діючого законодавства України.

Гуртожитку періодично відвідують представники громадських організацій чи благодійних фондів.

Так, представниками БФ «Право на захист» систематично надається допомога, в тому числі правового характеру.

Освіта

Навчання дітей забезпечується в навчальних закладах м. Черкаси та дистанційно.

Діти дошкільного віку відвідують місцеві дитячі садочки.

Гуртожиток облаштовано безкоштовним інтернетом “Фрегат”, що додатково надає можливість дітям проходити відповідний курс навчання дистанційно (при необхідності).

Працевлаштування

ВПО не обмежені у праві на працю.

Працевлаштовуються на свій розсуд.

Водночас працевлаштовуються ВПО переважно не офіційно.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 3 особами.

Заяв, зауважень чи скарг під час анонімного спілкування з ВПО на умови проживання не надійшло.

Правопросвітницькі заходи проведено для 2 осіб .

Проведено інформування ВПО щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Під час візиту, з присутніми ВПО проведено консультації щодо захисту їх прав.

Надано відповіді на поставлені запитання.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту відсутні.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Черкаській області**

Вадим СИНЯВСЬКИЙ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Костянтин ШВАЛЯ